

Jānis Endeles: #mans4maijs

Cēsnieka, bijušā LPSR Augstākās Padomes deputāta, Jāņa Endeles atmiņas par 1990.gada 4.maiju:

Es biju balsu skaitīšanas komisijā, un, protams, vienmēr jau šādos brīžos sirds dreb – ir vai nav. Vai tie, kas bija solījuši, nobalsos par? It kā jau pirms Neatkarības deklarācijas pieņemšanas bija zināms, ka stabili jābūt 138 balsīm, divas vēl varētu būt, varētu nebūt. Taču pēdējā vakarā sākās jukas. No Maskavas bija atbraucis M.Vulfsons, kuru bija izsaucis M.Gorbačovs. Maskavā bija solīts latviešus “samalt miltos”, ja nobalsos par pilnīgu neatkarību. Tieši 4.maija dienā, kad sākās diskusijas, interfrontieši centās stiept laiku, lai netiktu pie balsošanas. Latvijas PSR Augstākās Padomes vidū bija gana daudzi deputāti, kas vēlējās deklarāciju “mīkstināt”.

Balsis skaitot, pats pie sevis skaiti – tas ir, tas ir, tas ir... nonākot līdz 134, jau bija skaidrs, ka viss būs kārtībā.

Sajūtas bija grūti vārdos aprakstīt. Pēc balsošanas Daugavmalā bija ļaužu jūra ar karogiem. Tas ir fenomenāls brīnums, ka bez jebkādas varas, bez jebkādiem ieročiem izdevās nonākt pie varas. Tādi laiki Latvijā vairs nekad neatgriezīsies! Tāda uzticēšanās, ticība un cerība! Jo ir jāpaiet ļoti ilgam un grūtam laikam, lai alkas pēc brīvības būtu organiskas. Šodien to atceras vecie, jaunajiem to grūti iedomāties. Cēsīs bija ļoti nežēlīga čeka, ar plašu ziņotāju tīklu.

Es esmu gandarīts, ka liktenis man bija lēmis atrasties īstajā laikā un īstajā vietā. Es vienkārši darīju to, kas man bija jādara. Pirms dažiem gadiem 4.maijā aizsākās ļoti skaista tradīcija par Baltā galdauta svētkiem. Tas bija vairāk valsts organizācijās un pašvaldībās. Šodien es novēlētu atgriezties latviešiem ar šiem svētkiem ģimenē! Uzklāsim balto galdautu 4.maijā kopā ar saviem tuvākajiem! Un ticību, jo bez tās nekas nenotiek!

 Lai godinātu Latvijas Republikas neatkarības atjaunošanas 30.gadadienu, saistoši veidotu valstisko apziņu un koptu vēsturisko atmiņu, Cēsu novada pašvaldība, “Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs” un Cēsu Vēstures un mākslas muzejs aicina Cēsu novada un tuvējās apkārtnes iedzīvotājus dalīties ar atmiņu stāstiem par 1990.gada 4.maiju.